

ТЕМА: УЧИЛИЩЕТО – ПОЗНАТО И НЕПОЗНАТО

Мило дете,

Добре дошло на общинския кръг на олимпиадата „Знам и мога”.

Подготвили сме за теб **12** интересни задачи.

Прочети внимателно условието на всяка от тях.

Приятна работа!

Училище мое любимо,
училище родно, привет!
Посрещаш ме в светлите стаи
и смело аз крача напред!

Във теб се научих да зная,
повярвах във себе си аз –
разбрах, че със труд се напредва
и леко, приятно е в час!

По Биляна Ядкова – ученичка

Задача 1.

Прочети разказа и отговори на въпросите към него.

Звънчета

В септемврийското утро моето училище широко разтваря вратите си и разлюлява сладкогласо звънче.

– Добре дошъл! – моята учителка ми подава ръката си за дълго пътуване. – Време е вече. Да тръгваме.

Моят чин ми сторва място да седна.

Черната дъска е като екран на вълшебен телевизор, готов да ме поведе към непознати светове, където има безброй песни, мъдри приказки и пъстри картини, нерешени задачи и смели открития.

Чувам до себе си шепота на тетрадки и учебници, чувам туптящите сърца на верните приятели.

В септемврийското утро се разтварят вратите на хиляди училища и екват гласовете на хиляди звънчета.

По Георги Струмски

А) Какво е значението на следните изрази в текста:

разлюлява сладкогласо звънче – _____

дълго пътуване – _____

вълшебен телевизор – _____

Б) Обясни защо чинът, черната дъска, тетрадките и учебниците са представени като хора.

Задача 2.

Използвай информацията от текста за българските училища в миналото и попълни таблицата.

От XV до XVIII век единствените български училища, в които децата се учели да четат и да пишат, били килийните училища. Те възниквали към манастири или църкви. В тях малките ученици учели буквите, като използвали църковните книги. Учебният процес имал за цел да даде умения по четене, писане и църковно пеене. Преподавателят се занимавал с всеки ученик поотделно.

През първата половина на XIX век се появили първите светски училища. В тях децата имали специални учебници и таблици, по които изучавали граматика, смятане, география, история и други науки. Тези училища се наричали взаимни, защото в тях по-големите ученици обучавали по-малките. Учителят избирал своите помощници от най-напредналите ученици. Така един учител можел да обучава от 100 до 200 деца едновременно.

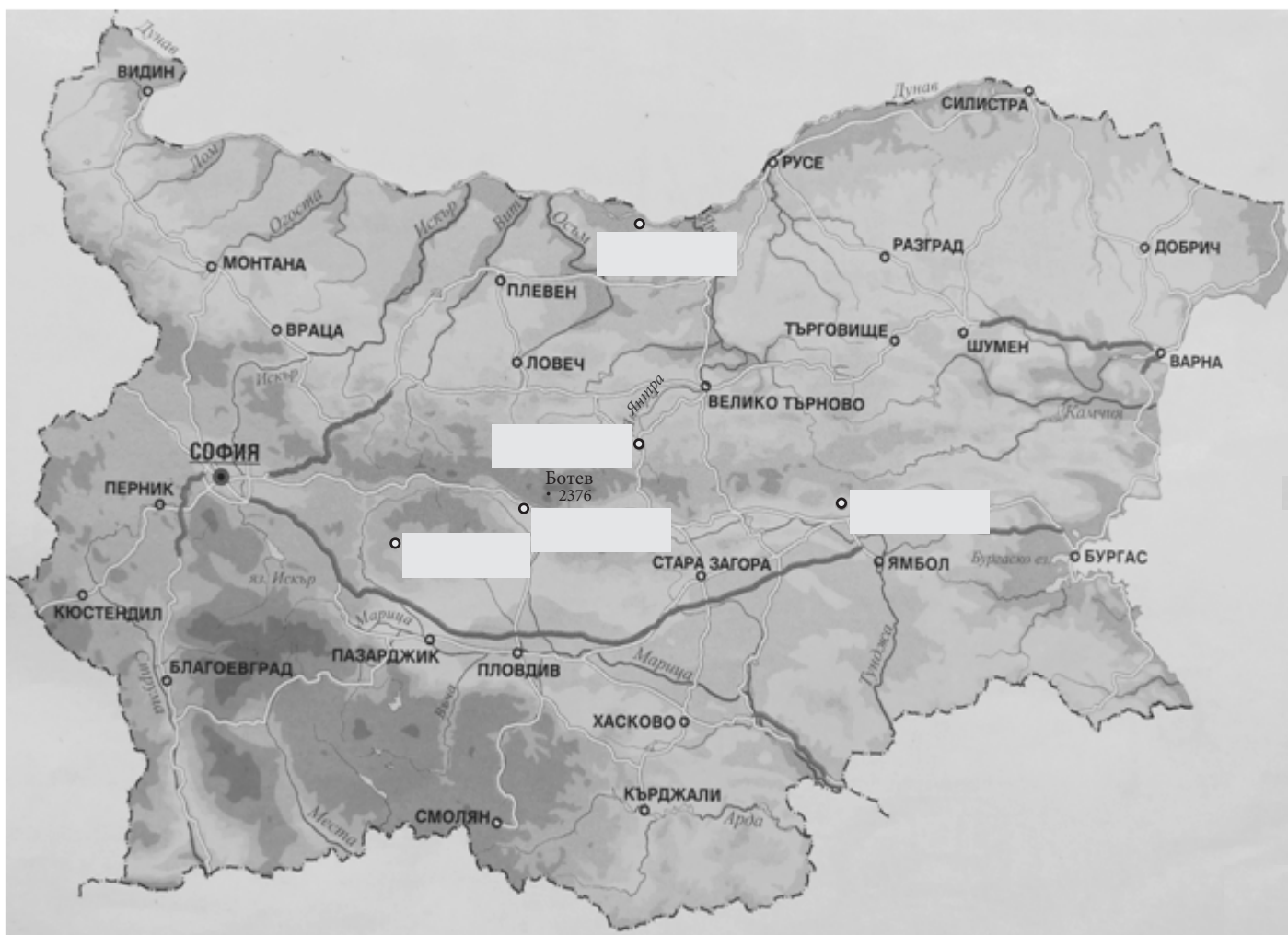

	Килийни училища	Взаимни училища
Кога възникват училищата?	<hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/>
Какви знания се изучават в тях?	<hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/>
С какво се обучават учениците?	<hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/>
Как учителите обучават учениците?	<hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/>

Задача 3.

Запиши на картата имената на градовете, в които са открити едни от първите взаимни училища в България, като използваш следните описания:

- Габрово – намира се на брега на река Янтра, на югозапад от Велико Търново;
- Свищов – разположен е на брега на река Дунав, на север от Габрово;
- Сливен – намира се на северозапад от Ямбол;
- Карлово – намира се на юг от връх Ботев;
- Панагюрище – разположен е в полите на Средна гора, на северозапад от Пловдив.

Задача 4.

Прочети съветите от първия български буквар.

А) Използвай думите от речника, за да обясниш значението на подчертаните думи.

Малко хортувай, много слушай, заради това имаш една уста и две уши.

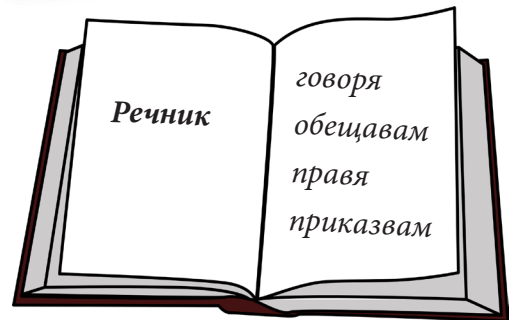
Ако много хортуваш, много погрешки струваш.

Струвай добро, да намериш добро.

Кое то не можеш да сториш, недей да се вричаш, че ще го сториш.

Знаете ли, че:

Един от разделите в „Рибния буквар” на Петър Берон е наречен „Добри съвети”. В буквара се съдържат и много басни и кратки поучителни истории.

хортувам – _____

струвам – _____

вричам се – _____

Б) Избери един от добрите съвети и разтълкувай как разбираш неговия смисъл.

Задача 5.

Проучи съкратения запис.

Момичета – ?

Момчета – третинката от

Общо 104 ученици

А) Използвай съкратения запис и състави задача за участниците в училищен празник.

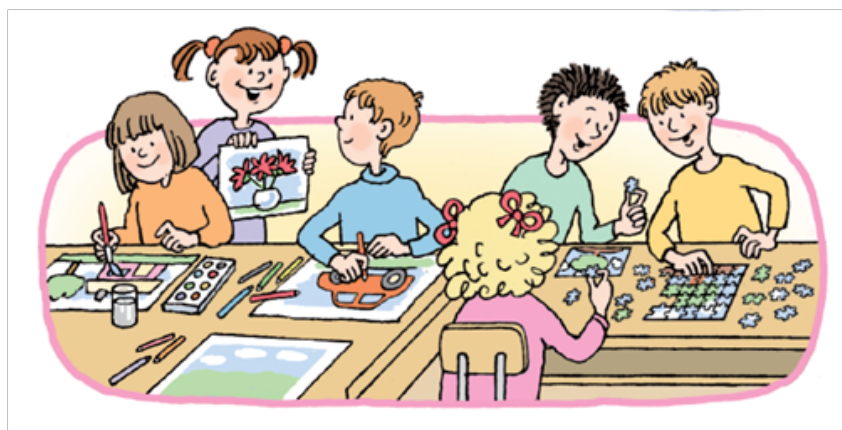

Б) Реши задачата.

Задача 8.

Състави правила за добро поведение по картините.

Задача 9.

Кое е право и кое е задължение на ученика? Свържи със стрелки.

Право

- Да получава помощ от учители и съученици.
- Да уважава мнението на другите.
- Да поддържа чистота в училище.
- Да изказва свободно мнението си.
- Да пази училищната сграда.
- Да ходи редовно на училище.
- Да уважава учителите си.
- Да учи в просторна и чиста училищна сграда.
- Да бъде учтив със съученици и учители.

Задължение

Задача 10.

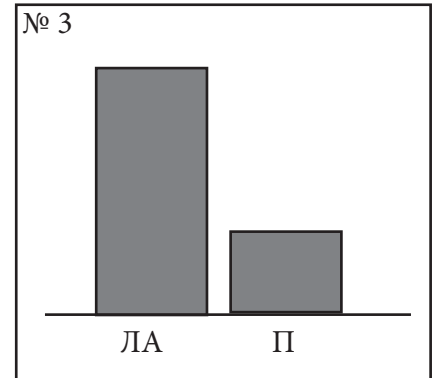
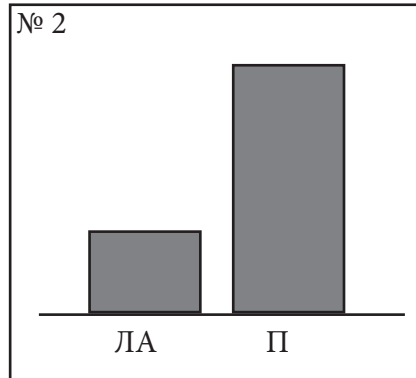
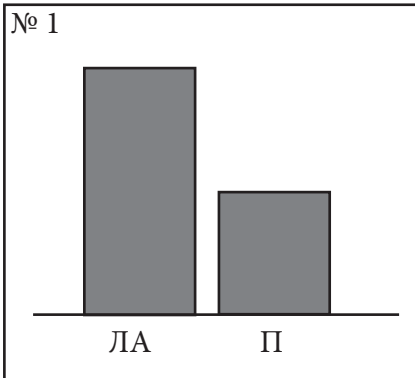
Разгледай различните начини, чрез които е представен броят на наградите от състезания по лека атлетика (ЛА) и плуване (П) в едно училище.

А) Пресметни броя им.

Лека атлетика (ЛА) $(488 \cdot 2 - 3 \cdot 216) + 80 =$ _____

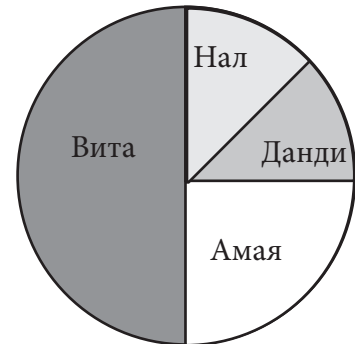
Плуване (П) $348 : 6 + 702 : 9 =$ _____

Б) Огради номера на схемата, която вярно илюстрира броя на раздадените награди.

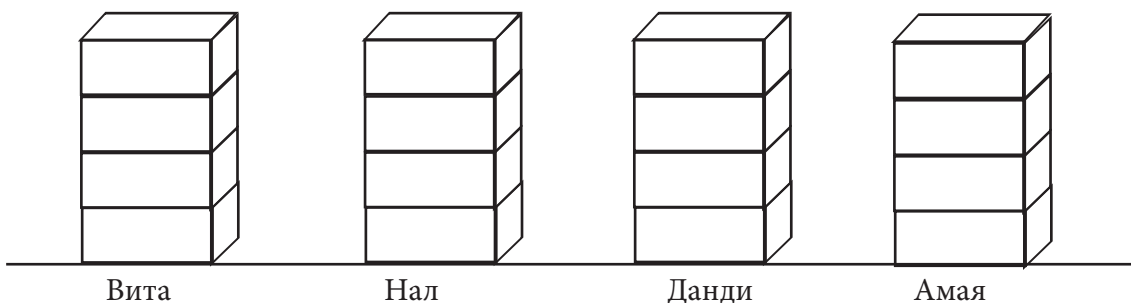
Задача 11.

Четвъртокласници проучили колко тежат слончетата Вита, Нал, Данди и Амая в голям зоопарк. Разбрали, че общото им тегло е 2 т 400 кг.

А) Използвай схемите и пресметни колко килограма тежи всяко от слончетата.

Б) Покажи теглото на слончетата, като оцветиш схемата, ако знаеш, че означава 300 кг.

Задача 12.

В Основно училище „Княз Борис I” и в Средно училище „Симеон Велики” има картини, посветени на техните патрони.

А) Под всяка картина запиши името на училището, чийто патрон е свързан с нея.

Б) Обясни защо тези исторически личности са достойни да бъдат патрони на училища.

